

„Edinost“

Izhaja dvakrat na dan, razen nedelj in praznikov, zjutraj in zvečer ob 7. uri. O ponedeljkih in po praznikih izhaja ob 9. uri zjutraj.

Naročnina znaša:

Obe izdaji na leto . . . . . gld. 21.—
Za samo večerno izdanje . . . . . 12.—
Za pol leta, četrlet in na mesec razmerno.

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Na drobno se prodajajo v Trstu zjutranje številke po 3 nvč. večerne številke po 4 nvč.; ponedeljske zjutranje številke po 2 nvč. Izven Trsta po 1 nvč. več.

EDINOST

(Večerno izdanje.)

GLASILO POLITIČNEGA DRUŠTVA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO.

Telefon št. 870.

4 nvč.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petiti. Za večkratno naročilo s primernimi popustom. Poslana, osmrtnice in javne zabave, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Ne frankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, odpravnništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinosti“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Brzjavna in telefonična poročila.
(Novejše vesti.)

Dunaj 4. »Wiener Abendpost« poroča o konferencah vseh deželnih šolskih nadzornikov, ki so se o stvarih, srednjih šol vršile v naučnem ministerstvu. Predsedoval je sekojski načelnik dr. vitez pl. Martel.

London 4. »Reuterjeva pisarna« poroča iz Hongkonga: Kitajci so prijeli policijskega načelnika v Hongkongu. Dve kompaniji britanske pehote sta minolo noč odšli v Kanton na krovu nekega razruševalca torpedov. Drug tak razruševalec torpedov je odplul danes zjutraj z 200 možmi na krovu. Tudi polk v Hongkongu je dobil povelje, naj odide v Kanton.

Sredce 4. Včeraj je bila podpisana končna pogodba glede bolgarskih prog vztočnih železnice in tičoča se pogodbe z bankami glede novega posojila in konvertiranja bolgarske rente.

Pariz 4. Roget nadaljuje v svoji izjavi kakor priča, katero izjavo priobčuje »Figaro«, da je neki detektiv začetkom januarja 1894. izvedel od visokostojee madame B., ki je občevala z rečenim vojaškim atašejem, da se nahaja v generalnem štabu izdajalec, katerega je iskati med nižimi častniki. Junija meseca 1. 1894. je gospa B. potrdila to tudi polkovniku Henryju.

Sredce 4. Ministerski predsednik Grekov je imel včeraj v Tirnovi svoj nastopni govor. Ministerski predsednik je kritikoval upravljivo politiko prejšnjih kabinetov glede zunanjih stvari. Rekel je, da bi vsaki bolgarski kabinet, ki bi se proti srčnim odnosom z Rusijo in proti čustvom hvalečnosti postavil tej državi nasproti, učinil izdajstvo domovine in krone in to tembolj, ker je Rusija podala izjavo, da se njoče mešati v notranje stvari

v Bolgariji. Sedanje ministerstvo goji željo, da se vzdrži najboljše razmerje z velesilami in sosednjimi državami.

Nekoliko reminiscenc.

Mi smo že povedali svoje menenje o »vetu«, ki ga je uložilo namestništvo tržaško proti sklepu občinskega sveta, tičočemu se vzdajanja spominke plošče v proslavo shoda županov.

Tu hočemo pustiti na strani vprašanje, da-li je »veto« namestništva opravičen po zakonu ali ne, in da-li ga je možno spraviti v soglasje z načelom svobode v izraževanju svojega menjenja, kakor je ista zagotovljena v naših osnovnih zakonih vsakemu državljanu.

Namen nam je danes drugi. Osvežiti hočemo nekoliko reminiscence iz polupreteklega časa, da pokažemo, kako so laška gospoda tržaška — in naj je tudi v tem slučaju vsa krivica na strani namestništva — zadnji, ki imajo pravico tožiti. Dokazati hočemo z njih lastnimi dejanji, kako malo časa je minolo od tedaj, ko so laška gospoda proslavljali prav isto šibo, ki je sedaj padla po njih hrbtu. Dokazati hočemo, kako so ti laški nasilneži podobni onemu, ki je imel dvojno prošnjo do sv. Florijana: naj za božjo voljo brani njegovo hišo, pač pa naj brez usmiljenja zapali sosedovo.

Ni še dolgo temu — bilo je menda leta 1890 — ko so v Makarski ob velikem slavlju odkrivali spomenik pesniškemu geniju Kačiču. In takrat se je zgodilo, da je vlada dalmatinska zadržala sleherni napis na spomeniku in je ovirala slavnost z vsemi možnimi veksatoričnimi odredbami. Ta slavnost se je vršila pod varstvom policije in tako

se je zdelo, da se je pri mlinarju obrnilo vse na bolje, posebno, ker je bila štacuna vedno dobro založena in ker se ni poznalo pri Jankotu nikakega pomanjkanja; le mlin se ni več preganil in ne zaropotal.

Donio ni šilil do plačila, še obresti ni zahteval; ali Janko je moral podpisati še par novih zadolžnic za manjše zneske. Kakor pa ima vsaka stvar na svetu svojo mejo, taka jo je imela tudi Donijeva »potrpežljivost«. Le na kratko je preračunal svojo tirjatev do Janka, in precevnivši vrednost njegove hiše, je napravil črto na Jankovi strani svoje knjige, kar je pomenjalo, da Janko ne dobi niti krajcarja več na upanje. Poleg tega ga je začel — s početka le rahlo — spominjati na njegove dolžnosti, pozneje pa vedno strožje.

Prijateljstvo je zginilo in nastalo je zopet črnogledje in sovraštvo. Naposled pa je dobil Janko nekega dne pismo iz mesta, katerega odstavček se je glasil: »Ako ne plačate gospodu »Donio na glavnici in obrestih dolžni mu znesek »8205 gld. — tekom štirinajskih dni, uložim takoj »tožbo proti Vam«.

Z spoštovanjem

Dr. N. N., odvetnik,

Sedaj še-le je začelo Janka skrbeti, sedaj mu je začelo stopati pred oči njegovo svojeglavno in nepremišljeno življenje. Kaj bo? Kam se obrniti? Mislil je in mislil, ali ni je mogel pogoditi nobene prave. Nekdo je bil pač, ki bi ga mogel rešiti, ali kako do njega, ko nista bila skupaj že od

rekoč v senci orožniških bajonetov. Tu je bilo zbranega vse polno eveta razumnosti — bilo je mej udeleženci državnih in deželnih poslancev, literatov, učenjakov; bilo je tudi odličnih gostov iz družih slovanskih plemen. — In ta odlična družba ni mogla storiti niti enega koraka, da ne bi bila zasledovana po orožnikih in agentih policije. Celó na kraj svetega miru, na groblje, so sledili organi sv. Hermandadi slavilec spomina velicega Hrvata.

Ne da bi hoteli tožiti in rekriminovati, marveč le kakor zgodovinsko dejstvo smo zabeležili to postopanje oblasti ob Kačičevi slavnosti, ki nam daje izborna priliko, da označimo vse hinavstvo laških politikov in srditežev.

Vlada je ob rečeni slavnosti postopala tako ostro, da ne bi bila mogla huje niti v dobah absolutizma Bachovega.

A kako so se vedli takrat ti veliki laški svobodoljubi in prijatelji svobodnega izraževanja svojega menjenja? Ploskali so postopanju vlade z vsemi rokami in pisali jej priznavanja z vsemi peresi, kolikor so jih imeli!! Takrat so pisali članek za člankom, v katerih so dokazovali, da ima vlada pravico zabranjevati take napise. Trdili so celó, da vlada ima to pravico, tudi če dotični napis ne žali občutljivosti drugih, marveč da že zadošča, ako drugi ne soglašajo z vsebino napisa.

Taki so nazori laške gospode, ko gre za svobodo v izraževanju menjenja — drugih ljudij.

Pa posegnimo bližje, v neposredno bližino našo in v minolost, ki je bližja sedanjosti. Spominjajmo se, kako so gospoda postopali se spomenikom na grobu nepozabnega Dragotina Martelanca v Barkovljah! Kako so postopali z napisom, ki ni žalil nikogar in ki ni pravil družega, nego da ga je postavil

onega dne, ko mu je nesrečni mlin zašel v glavo; in ta je bil — Jankov tast! Rajše, ko bi iskal Janko pomoči pri njem in ga prosil, rajše bi poginil.

Kaj pa, če bi šel k Doniu, ter ga lepo prosil, da ga počaka? Saj Donio je dober mož, ni mogoče, da ne bi ga počakal. Janko si je mislil: »če dosežem to, potem spremenim življenje, delal bom noč in dan in v krčmo ne pogledam več. Vse, vse popravim, kar sem zagrešil. Saj dokler živim, je vedno čas; če sem prav padel, že ustanem še. Kaj pa mlin? Ta je tudi vreden lepega denarja; takoj ga prodam in ves denar, ki ga dobim, plačam Doniu na račun.

Tako se je tolažil, tako je modroval in si delal lepe sklepe. Gorje pa, groza, če bi ga Donio ne hotel počakati. Kaj pa tedaj? Obup in strah sta se mu izražala na licih.

S potrjim sreem se je napotil k Doniu, kakor skesan grešnik. Prosil je mlo, naj se ga usmili in naj počaka! Obljubil je, da poplača vse do krajcarja; prepričeval ga je, da ne bo imel zgube, ker njegovo premoženje je veliko več vredno, nego znaša dolg, a Donijev odgovor je bil kratek in odločen: Ne morem čakati, sicer pa sem vse izročil odvetniku — k njemu idite!

Janko je ponavljal svojo prošnjo, pa brez uspeha, dobival je le isti odgovor.

»Torej ni usmiljenja?!

»Ne!« je odgovoril Donio trdo, se obrnil in odšel. (Pride še).

PODLISTEK.

18

MLINAR.

Spisal Vrhmorski.

VIII.

»Skupni dolg z vsemi stroški znaša pet tisoč osemsto goldinarjev«.

»Prosim«, je dejal Janko obrnivši se do Donia »da bode število okroglo, odštejte mi še dvesto goldinarjev in zadolžnica naj se glasi na šest tisoč«.

»Naj bo, dam še dvesto!«

Odvetnik pa je pojasnjeval: Obresti ki zapadejo vsako leto ednajstega novembra, boste plačevali po 6 od sto in sicer naprej. Na račun glavnice boste plačevali po petsto na leto. V varnost posojila pa zastavite upniku, gospodu Donio, svojo stavbeno parcelo števil. 315., sestojee iz hiše, mlina in hleva«.

Janko je pritrdil in podpisal zadolžnico, odvetnik pa je še pristavil: »Pozabil sem omeniti, gospod Podgoričan, da če zastanete s plačilom obresti ali z obrokom na račun glavnice, bode smel gospod Donio iztirjati vso dolžno svoto na enkrat z obrestmi vred.

»Take sile menda ne bo, ker upam, da bom plačeval še pred pogojeno dobo«.

O tem, kar se je zgodilo pred odvetnikom, ni vedel nihče domačih: niti Olga niti mati Jankova.

Minolo je jedno, minoli sti dve leti, in vsem

narod svojemu zvestemu sinu. Ni jedne besede ni bilo v napisu, ki bi spominjala na politične in narodne boje, nijedne besede, ob katero bi se moglo zadevati narodno mišljenje italijansko. A vrhu tega je bil napis določen za grobje prek in prek slovenske župnije!! In vendar koliko nestrpnost je kazal mestni magistrat proti takemu nedolžnemu a plemenitemu činu pijetete do draga pokojnika! Kako kruto je laška gospoda zlorabljala svojo oblast, da bi preprečila ljudstvu, da ne bi na plemenit način izrazilo tega, kar je čutilo v svojih sreih. Zatiranje javnega menenja je segalo celo tako daleč, da je par vandalo po noči šlo na pokopališče, kjer so odstranili spomenik z Martelančevega groba!

Kje je bilo takrat navdušenje gospode do svobodnega izražanja svojega menenja?! Gospoda govore sedaj, da nikomur ni dovoljeno, da bi trgal iz sre spomine na pomenljive dogodke; oni pa so vendar hoteli ne le trgati iz sre najplemenitejša čustva — čustva hvalečnosti do onih, ki so posvečali vse svoje življenje, vse svoje delo, vse svoje misli koristi lastnega naroda —, marveč so s krutim početjem gazili oni čut pijetete, ki je svet povsod širom sveta: čut pijetete do mrtvih!!

Taki so! Te reminiscence iz Dalmacije in Barkovelj so priče laškega svobodoljublja!! In — hinavščine! Za-se zahtevajo pač svobode do razbrzdanosti, za-se zahtevajo neomejene svobode za izražanje svojega menenja in za — vse, drugim pa maše usta z vsemi nasilnimi sredstvi! Nad seboj nočejo poznati nikake avtoritete, a kjer so oni avtoriteta nad drugimi, tam so — tirani.

In v borbi s takimi ljudmi, naj bi bili mi toliki — tepeji, da bi sentimentalno prepevali pesem o svobodi, kakor — si jo mislijo oni!! Le ignorant ozirom na naše položaje more zahtevati kaj takega od nas. Mi naj bi se navduševali za svobodo, kjer je — ni! Mi naj bi se navduševali za svobodo, ki ne pomenja za nas družega, nego suženjstvo! To bi bilo prav tako, kakor da bi oni, ki se potapljajo in ki bije svoj poslednji boj z različnimi elementi, deklamovali o — socijalnih problemih! In naj so njegove socijalistične teorije tako utrjene, kakor je siva skala na kršnem Krasu, vendar dvomimo prav zelo, da bi ga rešile iz valov in — smrti.

Ali umejo naši socijalni demokratje to parafrazo?! Ne deklamujmo le golih, če tudi še tako lepih teorij, kjer gre za življenje, za golo in nago življenje! Kaj nam hasnejo najlepše teorije za uredbo mejsebojnega življenja, ko pa nam vsakdanji dogodki govore toli strašen govor. In mi ne smemo urejati svojih računov po idejalnih veličinah, ampak po veličinah, ki so resnično tu in ki nas — tepejo! Saj nas uči ravno naša slovanska zgodovina, kako se godi onemu, ki je prišel v dotiko z bojevitimi ljudmi, a ne ve družega, nego da kaže svojo mirno нрав.

Gotovo je žalostno, da je tako; ali čim je tako, moramo računati s tem, kar je!

Politični pregled.

TRST, 5. aprila 1899.

Proč od Rima! Mnogi, toliko pričakovane za prestop v evangelijsko cerkev, se sicer niso oglasile in emiserji protestantizma so doživeli prav fleten fiasco — zato pa je minolega petka prestopil glasoviti Wolf z rodbino. Da-li je evangelijska cerkev mnogo pridobila s tem odpadnikom? Rekli bi, da ne! V Lineu je prestopilo te velikonočne praznike 7 oseb. Ti sporadični slučaji kažejo še le, kakov fiasco sta napravila Wolf in Schönerer.

Zavezniki proti zaveznikom. Italijanski poslanci naj se le vežejo na Dunaju z Nemci, kolikor hočejo, v Tirolu so si vendar sovražniki. Razmere na Tirolskem so močnejše, nego pa dunajske zveze. Ravno kar so nemška glasila tirolska vsa v ognju, ker se od kompetentov za mesto svetnika na okrožnem sodišču v Bozanu zahteva tudi znanje italijanščine. Rečena glasila se postavljajo po robu proti poplavljanju tirolskega pravosodja z italijanskimi uradniki. Seveda: dokler gre gonja na račun Slovanov, je lahko tako nemško-italijansko zavezništvo, ali ko gre za nemško oziroma italijansko kožo, pa so si v hipu v laseh.

Spor radi Samoa se utegne poravnati lepim načinom. Nemčija je predložila skupno komisijo, ki naj preišče najnoveje razdore. Temu predlogu pritrdi skoro gotovo toliko Združene države, kolikor tudi Anglija. Ameriška vlada je dala že po svojem poslaniku v Berlinu zadovoljivih pojasnil radi obstreljevanja mesta Apia. Istotako so naložile Združene države admiralu Kantzu, naj postopa se skrajno previdnostjo. Kakor znamenje, da imajo vse tri vlasti voljo za poravnanje lepim potom, smatra se tudi dejstvo, da hočejo vse tri odpozvati svoje dosedanje zastopnike na Samoa.

Interview z Aguinaldom. Neki angleški trgovec poroča o pogovoru, ki ga je imel minole dni v Hongkongu z voditeljem Filipincev. Iz tega pogovora je razvidno, da bodo Amerikanci imeli še hudih bojev, preden užugajo uporno prebivalstvo na Filipinah. Aguinaldo pripisuje Amerikancem vso krivdo, da se je zapričel boj, in trdi, da je večina poročil v časnikih zavita Amerikancem v prilog. Aguinaldo je rekel, da ni res, da so Filipinci pričeli boj, ampak da so Amerikanci zavrtno napadli Filipince. Slednjim ni preostajalo družega na to, nego da so se postavili tudi oni v boj. Aguinaldo je rekel nadalje, da mu je general Otis v pismu zagotovil izrečeno, da vojaki Združenih držav ne zapričijo napada. Vzlic temu je ameriška vojska po noči nenadoma vpadla mesto Colocan in tako je general Otis sramotno prelomil dano besedo. Sramotneje da nikdar ni nobeden vojak prelomil dane častne besede, nego je to storil vrhovni poveljnik ameriških čet. Konečno je Aguinaldo ponovno dolžil Amerikane, da so ameriške čete kupoma postreljale žensko in otroka, ki so bili brez vse brambe.

Domače vesti.

Nekoliko iz »Cvetja in plevela«. »Slovenski Narod« nas počešča zopet s posebno pozornostjo. Ta čast je tem večja, ker se je vsula nad nas v dimenzijah, ki so naravnost nenavadne v »Slovenskem Narodu« in nam številka »I« oznanjuje, da bomo čuli še marsikaj; čast je tem večja, ker nas je doletela v odličnem izdanju Velikonočnem.

Povod dolgemu »Narodovemu« počešenju na adresu »Edinosti« je seveda ljubljanski »Narodni dom«. Ker pa mi nismo pisali graje o razmerah na tem narodnem podjetju, marveč so to storili pristni ljubljanski možje, ki pa imajo na sebi to šmentano lastnost, da niso klerikaleci, menimo, da nas ne veže dolžnost, da bi se spuščali v meritorična razpravljanja, marveč prepnušamo to delo onim, ki so nam se svojimi spisi naklonili čast »Narodove« pozornosti.

Ali v »Cvetju in plevelu« je marsikaka opombica in grožnja, ki se da prav izborno tolmačiti kakor najhujša obsodba vsega — »Narodovega« postopanja z nami pokrajinskimi Slovenci.

»Narod« meni sicer, da smo prav mi jeden tistih listov, ki kažejo le »na unanost vedno čisto in rodoljubno srce«; no, ker ni še ugotovljeno do sedaj, da bi bile ravno in izključno le uredniške sobane »Slov. Naroda« od vsega naroda pripoznan merosodni urad za slovensko rodoljubje, menili bi, da moramo počakati še nekoliko, da pride tako pripoznanje. Potlej pohitimo seveda tudi mi na rečeni merosodni urad, da nam premerijo in preizkušajo naša srca in naše rodoljubje. Dotlej pa, oprostito, nam bo merilo za naše rodoljubje le naša — zavest.

Opombice in grožnje, na katere smo hoteli malee reagovati, pa se vrhovatijo v nastopnih stavkih v zaključku te prve poreije »Cvetja in plevela«: »Ne mislite, da je to šala, kajti poznam razmere, struna je do skrajnosti napeta; žrtve za narodna podjetja, ki znašajo na leto veliko tisočakov in katere nosi peščica, katero se »Edinosti« zljubi imenovati plevel brez narodnostnega čuta, postale so neznosne, in ne bo jih več mogoče vzdržati. Tudi mi smo ljudje, ki se ob neprenehnem zavratnem in javnem zabavljanju, infamnem obrekovanju, natolečevanju, zbadanju in pikanju moramo slednjič vendar naveličati narodnega dela. Ne mislite, da si kaj domišljujemo na svoje delo, spolnovali smo le svojo narodno dolžnost po svojih skromnih močeh, lahko nas nadomestite, le vprašanje je, če imate tudi voljo k temu«.

Glejte, glejte, tolike občutljivosti kar hkratu! Isti ljudje, ki so noree brili iz Gabrščeka in ga označali kakor komedijaša, ker je v sveti in opravičeni nevolji radi gnusnih napadov na njegovo osebo izjavil, da vrže vse skupaj od sebe; isti ljudje, ki so brez vsacega povoda smešili pred narodom tržaške »generale« kakor sebičneže, ki se boje za svoje generalstvo, isti ljudje kopirajo sedaj Gabrščeka in žugajo, da se slednjič tudi oni naveličajo narodnega dela vsled napadov v našem listu. Oni so užaljeni, mi pa naj bi bili molče trpeli: ko so nam iz gole objestnosti hoteli rušiti vse, na kar se opira naša organizacija, ko so nam hoteli izzvati težko krizo na Goriškem ravno v trenutkih, ko nam treba največje zločnosti, ko so blatili voditelje-mučenike v Istri: kakor kako tolpo brezsrčnih »gospodarjev«! Če so napadi v našem listu res greh, je pa njih postopanje do primorskih Slovanov v neobvprijoče zločinstvo. Gospoda govore o svojih žrtvah. Nikdo noče tajiti teh žrtv; ali zapomnijo naj si, da je tudi v Trstu takih »noreev«, ki skladajo vsako leto za potrebe naših borb lepih stotakov, ki niso izkazani v nobenem izkazu in v nobenem poročilu. Če ste vi gospoda ljubljanska »ljudje«, so pa ti naši »noreci« tudi. Če vas boli, boli naše tudi. In če se je v vas — ki ste v srečnem položaju središča, kamor sovražni valovi ne butajo neposredno kakor v nas, če se je v vas, kjer je nezavisnega razumnštva toliko, da sedite skoro jeden drugemu na glavi — bati zgube vsacega veljaka, koliko še le v nas, kjer sloni na ramenih malega krdela mož vse ogromno narodno delo, zahtevajoče poleg denarnih žrtv še velikih fizičnih naporov, samozatajevanjain železnih živcev! In iz takih mož ste vi noree brili in jih mrzite še danes, o čemer priča odstavek, v katerem piše »Cvetja in plevela« hujška celo našo družbo sv. Cirila in Metoda proti tržaškim Slovincem. Dotični odstavek slove:

»Ljuba »Edinost«, ki si tako zavzeta za ljubljanske narodne (?) škandalčke, ponatisni ta imenik noreev, ki plačujejo za narodno reč, od katere osebno ničesar nimajo. Morda najdeš vsled tega v Trstu tudi kaj enakih noreev, da bodo potem za tržaške slovenske šole vsaj primerno toliko žrtvovali kakor ljubljanski plevel za narodne namene ali pa uzorni Goričani za svoje šolske zavode, in razbremenjena bo družba sv. Cirila in Metoda, ki ima polne roke dela na Koroškem«.

V hipu torej, ko povdarjajo rodoljubni možje, da narod slovenski ne pozna dovolj pomembnosti — narodne, kulturelne in gospodarske —, ki jo ima zanj mesto tržaško, v hipu, ko je celo neki »klerikalni« in »brezdomovinski« list priobčil članek, opozarjajoči narod slovenski, da veliko premalo stori za svojo tržaško pozicijo: v tem hipu nam zavida »Slovenski Narod« še ono jedino pomoč, ki jo dobivamo redno od skupnosti naroda.

Bodisi: če slovenska javnost pritrdi tej cinčni in brutalni sodbi, da smo mi le nadležni berači v narodu slovenskem, če meni, da je zavržen oni denar, ki ga daje za nas potem družbe sv. Cirila in Metoda, če meni, da se ta družba ni ustvarila tudi za tržaško točko slovenske periferije, pa naj nam odtegne še to pomoč! Ali zapomni naj si, da s tem ne bo škodovala onim, katere »Slovenski Narod« proganja se svojim sovražtvom, ampak — sebi!

Slovensko oziroma slovansko uradovanje!

Pišejo nam: Velikonočne praznike sem imel nekoliko časa na razpolago. Porabivši ta čas, sem napisal to-le, za naše razmere žalostno sliko.

Slučajno sem vdobil v roke sledeče naslove: Deželni odbor vojvodine Kranjske št. 10562—10692—10594 in 10877.: »Löbliche Spitals-Verwaltung in Triest«. »Magistrat der Landeshauptstadt Laibach št. 31612—98: »An das löbliche Civil-Spital in Triest! Županstvo v Podgori pri Gorici št. 824 98.: »Alla Spettabile L'Amministrazione dello Spedale civico in Trieste«. Županija Dekani št. 1137—1154 98.: »Spett. Amministrazione del civico Ospitale Trieste« (poštni pečat samo italijanski!); Glavarstvo občine Tinjan broj 941 98.: »Alla spettabile Amministrazione itd.« (poštni pečat samo italijanski!); Občina Pag Br. 1401 98.: »Alla Spettabile Amministrazione« itd.; Upraviteljstvo opčine Eregnovi (v cirilici!) Br. 559 98.: »Spettabile Amministrazione« itd. Isto dela pod št. 812 98.: občina Bovec, katera ima

celo slovensko-nemški pečat!! Gorlice na Poljskem dopisujejo tudi nemški!!

Vse tu navedene občine dopisujejo rešenemu zavodu v izključljivo laško-nemškem jeziku, izvzemši mesto Ljubljana, ki navadno rabi slovenščino! Madjari dopisujejo v svojem jeziku, Nemei v svojem in celo Španci v svojem, samo mi Slovani smo še zaspani, da ne rečem kaj bolj primernega! Tukajšnja narodna društva dopisujejo z istim zavodom slovenski, mej tem ko deželni odbor Kranjske dopisuje dosledno — nemški!!!

Gospoda slavna! To so izgledi, ki so — škandal!

Dalmatinski deželni odbor dopisuje hrvatski, kar je edino prav; zakaj bi Kranjski postopal drugače?!

Občine: Podgora, Dekani, Bovec, Tinjan, Pag in Ercegnovi z deželnim odborom Kranjskim na čelu, naj se torej poboljšajo in naj ne greše več na to stran, drugače jih postavimo v spomin našim potomcem!

Kar me je spekle najbolj, je to, da imajo te občine tiskane kuverte ter da je tiskani jezik slovenski oziroma hrvatsko-srbski, pisani naslovi pa laški ali celo nemški! Kako se vjema to? Kje je vaš narodni ponos?!

Nadaljeval bom svojo preiskavo in ako zasledim še kako tako občino, Vam jo prijavim.

Tu Vam prilagam dotične naslove.

Radikalec.

Hujskanje brez konca in kraja. Iz Veprince nam pišejo: Tu so izgredi na dnevnem redu. Danes, na velikonočni ponedeljek, naznanil je občinski sluga pred cerkvijo sv. Petra v Poljanah, naj pridejo v Veprince molit na grob pok. župana Andrejčiča-Golca. Ljudi, kakor so že zapeljani od poznanih rogoviležev, se je zbralo par stotin, njim na čelu nekaj občinskih odbornikov. In šli so skupno na pokopališče veprinsko. Občinski tajnik Tonin Bačič, pokojnikov svak, je začel neki govor, ali ni mogel dalje, kjer mu je posilil jok. Odmolili so nekaj očenašev in odšli. — Lepo je moliti za pokojnike. Ali zatekati se v cerkev in tam zbirati ljudij za demonstracijo proti cerkvenim zakonom, to že daje misliti! Ali pa pomislijo provzročevalci teh demonstracij, kako gazijo svojo vero in kako še bolj onečaščajjo spomin pokojnikov? V pero nam silijo krute besede, ki jih je pok. Andrejčič rabil o krščanskem groblju in o pogrebi, ali nočemo jih navažati. Naši Veprinci in Poljanci jih poznajo, za drugi svet je pa bolje, da jih niti ne čuje. Kaj bo z javnim redom, kaj bo z našo vero, ako poklicani činitelji ne store svoje dolžnosti, in se ne postavijo po robu takemu mučenju naroda, v katerem prednjačijo občinski zastopniki in uradniki?! Ali naj res pride do tega, z čemer žugajo nekateri na Veprinčini — da svojem duhovniku odede kri?! Za boljše orijentiranje čitatelja bodi povdarjeno, da Veprince leži v okraju Voloskem, kjer glavari g. e. k. okrajni glavar Fabiani!

Mestna hranilnica v Radovljici. V mesecu marcu 1899, je 146 strank uložilo 30394 gld. 54 nvč.; 127 strank uždignilo 11668 gld. 57 nvč.; 36 strankam se je izplačalo posojil 21405 gld.; stanje ulog 627218 gld.; 36 nvč.; denarni promet 106890 gld. 86½ nvč.

Odbor kmetijske družbe bo imel svojo redno sejo v petek dne 7. t. m. popoldne ob 2¼ uri v svoji pisarni, ulica Geppa št. 14, I. nadstropje.

Poljščina, notranji službeni jezik v Galiciji. Trgovinski minister je dovolil, da se uvede poljščina kot notranji uradni jezik pri vseh galicijah poštah in upravah mesto dosedajne nemščine.

Deželna zbornica moravski in galicijci sta dne 29. t. m. zaključila pomladansko zasedanje.

Samomor učitelja. Iz Vipavske doline nam pišejo, toda — to moramo povdarjati — od strani, ki je daleč daleč proč od takozvanega »klerikalnega« tabora:

Gospoda Raktelja, učitelja, cerkvenega organista in priljubljenega pevovodjo pevskega zbora v Št. Vidu nad Vipavo so bili obdolžili spolnega nasilja proti neki učenki njegovi. Od kar je pokojnik izvedel za to obdolženje, ni šel več iz hiše, razun v cerkev, stoječo tikom šole. Strašno ga je potrla ta obdolžitev. Dne 1. aprila je bil v Vipavi, da bi potegnil svojo mesečno plačo. Pravijo, da mu jo je davkar odrekel. Prišel domov s pošte, se je mož ustrelil iz revolverja sredi šolske sobe. Tu

so ga našli otroci, zbirajoči se za procesijo. Pravijo, da je poprej popisal dve poli papirja svetu v slovo. Jaz za svojo osebo menim, da ono obdolženje je bilo le obrekovanje. Truplo so prenesli v žrtvašnico in mrliča ne časte z običajnim zvonjenjem.

Zopet jeden! Včeraj je sedel na zatožni klopi tukajšnjega deželnega sodišča 21-letni finančni stražnik Josip Ippaviz iz Gorice. Tožen je bil, ker je dne 15. februarja v neki žganjariji v Piranu žalil našo vero, našo državo in Slované, ter je kričal »Viva l' Italia!«. Izgovarjal se je, kakor delajo navadno vsi taki tički, da je bil popolnoma pijan. To izjavo so potrdile tudi priče, zбоk česar je temu čednemu finančnemu stražniku sodišče prisodilo le mesec dni zapor.

O umorstvu v ulici Tesa, o katerem smo sporočili že v zadnjem izdanju, doznajemo, da je bil morilec svoje žene Cankovič jako »lahko blago«, ki ni imel posebno utrjenih pojmov o zakonski zvestobi. Cankovič je živel popred »na vero« z neko deklino iz Postojne, iz katere zveze so izšli trije otroci; potem se je seznanil s poznejo ženo svojo, sedanjo žrtvijo, neko F. U. iz Gorice, kjer se je tudi poročil žnjo. Kmalu se je naveličal tudi te, in je pribežal v Trst iskat svojo prejšnjo ljubimko. Zatem se je zopet naveličal ljubimke in je pred kratkim zvalil svojo ženo v Trst. In revica se je res dala pogovoriti — prišla je v smrt. Vzrok umorstvu je bil baje ta, da mu je žena v prepiru pljunila v obraz. Ali še v tistih groznih trenotkih, predno se je stavil oblasti, se je spomnil svoje ljubimke, prihitevši po noči v nje stanovanje.

Mrtvo truplo utopljenca, ki so je minole nedelje našli v miljskem zalivu, je bilo torej res truplo jednega one petorice — 17-letnega Silvija Ukmarija —, ki je nedavno temu ponesrečila v viharju v istem zalivu. Identiteto je konstatoval oče utopljenca in sicer je je spoznal po telovniku, ki je bil njega — očeta — last.

Različne vesti.

Iz sodnih dvoran. 17-letni hlapec Jos. Singer v Hartbergu, ki je bil že enkrat prej kaznovan radi tatvine, je na vsaki način hotel dobiti toliko denarja, da si kupi srebrno uro. Toda kje ga dobiti? Dolgo je premišljal, konečno si je umislil. V noči 13. februarja je zlezal v hlev posestnika Ivana Kneissla v Wagenbachu, odvezal tam najlepšo kravo in jo odgnal v neko bližnjo vas. Prišel tja je kravo, ki je bila vredna 120 gld., prodal za 50 gld. nekemu tamošnjemu posestniku. Že mu je isti hotel naštet na roko denar, kar je prihitel za tatvom lastnik krave in ga zgrabil za vrat. Krava je seveda šla nazaj v svoj prejšnji hlev, Singerja pa so zaprli. Sodišče v Gradcu mu je prisodilo dne 28. marca osem mesecev težke ječe.

Sodišče v Szegedinu je dne 28. marca obsodilo bogato osobenko Heleno Kajtar iz Eskonrada na petnajst let ječe, ker je zastrupila lastnega moža. Kajtar je bila že prej večkrat tožena, ker je bila na sumu, da je istotako zastrupila svoje pastrike.

Dne 29. marca je stala pred poroto deželnega sodišča v Königsbergu na Pruskem grajščankinja Ivana Rosengart iz Zögersdorfa, obtožena, da je najela morilec, ki je skozi okno ustrelil njenega soproga. Avgust Rosengart je bil od septembra meseca l. 1878 oženjen se svojo soprogo in je imel z njo deset otrok, od katerih jih je pet še na življenju. Njuni zakon je bil s kraja zelo srečen, toda zadnji čas je nastal med njima prepir, ker se je mož vdal pijači in je baje slabo ravnal z svojo ženo. Zvečer 19. marca 1897. je sedel grajščak v svoji sobi in čital časnike. Nakrat je počil strel skozi okno, ki je Rosengartu predril glavo, da je bil takoj mrtev. Prestrašena žena je takoj poslala voz v Königsberg po zdravnika in po njenega brata, trgovca Adameita. Med tem se je naročilo grajščinskemu nadzorniku Riessu, naj obvesti orožnike, česar poslednji ni storil. Ker je iz večih vzrokov letel sum na njega in udovo, so zaprli konečno oba, toda ker jima niso mogli ničesar dokazati, so morali zaustaviti sodno postopanje. Po leti 1898 se je gospa Rosenberg zaročila z nekim mnogo mlajšim uradnikom. Tej zaročitvi se je zelo upiral njeni brat Adameit. Ker pa ni nič pomagalo vse prigovarjanje njegovo, je ovadil svojo sestro državnemu pravdnikstvu, da je njemu izpovedala, da je ona podkupila nadzornika Riessa, naj ustrelji nje-

nega moža. Na to se je uvela zopet preiskava toda samo proti Rosengart, ker je Riess umrl v zaporu že ta čas, ko so ga bili zaprli prvič. Zatrjal je do zadnjega trenutka svojo nedolžnost. Proti obtoženki je bilo zaslišano mnogo prič in tudi njeni otroci. Sodišče je dalo celo odpreti grob umorjenega soproga, ker so nekatere priče trdile, da je tam zakopana puška, s katero da je Riess ustrelil Rosengarta, toda niso našli ničesar. Obtoženki se ni moglo dokazati prav ničesar. Na to jo je sodišče popolnoma osvobodilo obtožbe. Ta pravda je zbudila mnogo senzacije tudi izven Pruske.

Visoka starost. V Magnojeviću, v bosenskem okraju Bjelina, je pred nekaj dnevi umrl kmet Marko Čivotić, ki je bil najstarejši mož v vsej okolici. Marko Čivotić je doživel starost kakih 122 let. Natančno se ni moglo določiti, kdaj je bil rojen, toda gotovo je, da je bil star nad sto let. Od njegovih otrok mu živi sin, kateremu je 50 let, in tri hčere v dobi 52, 56 in 60 let.

O ponesrečenem parniku »Stella« poročajo nadalje iz Cherbourga dne 1. t. m.: Včeraj se je rešilo na neko mimovozečo se ladijo osem potnikov z angleškega parnika »Stella«. Le-ti pripovedujejo, da so bili 17 ur brez živeža na mrazu in v pomanjkanju, ter da je bilo skraja v čolnu štirinajst oseb, od katerih je šest umrlo že med vožnjo in so jih ostali pometali v vodo.

Šopki o. Stanislava Škrabca.

(Dalje.)

IX.

V 1. zv. XVI. teč. »Cvetja« očita o. Stanislav g. Lamurskemu, meni in najinim somišljenikom, da hočemo — porusiti slovenščino, da g. Lamurski uči zmote, jaz pa da jih širim itd.

Kakor je vidno, očitaje rusofilstva in koketničanje z »varuhi reda in dobrih navov« ni še popolno izšlo iz mode, in »fleisszettel« ima še zmiraj svojo pretegujočo moč, neglede na lekcije, ki jih dajeta Schönerer in Wolf. Mi nismo tako »ubogi duhom«, da bi si domisljali, da je mogoče porusiti jezik, ki se je v poslednje čase tako lepo razvil in ki ima uže svojo literaturo, na katero je lahko ponosen. Res pa je, da se za nas »novejši, zlasti severnoslavenski jeziki« ne končajo še »slovakiseh«, nego nam se prostira Slavjanstvo daleč za meje »der Slovakei«, kar od Benetek do Port-Arthura. Le v glavi kakega zatepila more si zviti gnezdo sumničenje, da kdo misli o rusifikaciji Slavljanov avstrijskih. Rusija, ki v samej ruskeji Aziji lahko poseli vse avstrijske Slavjane vzete štiridesetkrat, ne more z zavistjo gledati na ubogo, pičlo posestvo teh Slavljanov, katero jim Nemei, Madjari in mačkorejdi-Lahi trgajo iz rok. Mi želimo da bi se i dalje razvijali posamezni slavjanski jeziki, kajti le od razvitja posameznih delov zavis i razvitje celega, t. j. vsega Slavjanstva. Pravo razvitje pa je mogoče le v materinem jeziku. Želimo pa tudi, da bi ruski jezik postal jezik onih učenjakov in pisateljev, ki imajo pomen ne le za Slovence, da, celo ne za Slavjane same, nego za občečloveško kulturo. Puškina, Serfontova, Turgenjeva, Dostojevskega, Tolstega in celo plejado takih genijev ne moremo si misliti v slovenskeji literaturi, celo ne v češkeji in poljskeji, nego jedino le v ruskeji, v jeziku samostalne, svetovne države. Vsi ti pisatelji in pesniki so po nekolikrat prevedeni na svetovne jezike, no tega ni dovolj: Nemei, Francozi in Angleži, takraj in onkraj oceana, uče se pridno ruskega jezika, da bi si rusko literaturo mogli izkoristiti po izvirniku, katerega ne more zamenjati celo najboljši prevod. (Pride še).

**Velika zaloga
solidnega pohištva in tapecarij**

od
Viljelma Dalla Torre v Trstu

Trg S. Giovanni hiš. št. 5 (hiša Diana).

Absolutno konkurenčne cene.

Moje pohištvo donese srečo!

Brzojavna in telefonična poročila.

(Zadnje vesti.)

Trident 5. Trentinski deželni in državni poslanci se snidejo te dni, da vsprejmo poročilo načelnika barona Malfattija o pogajanjih z vlado za zopetni vstop v deželni zbor. Koliko je znano, dotična pogajanja niso imela zaželenega uspeha.

Dunaj 5. Nadvojvodi Rainerju, bratu umrlega nadvojvode Ernesta, je došlo mnogih sožalnih brzojavk, mej temi tudi od kralja italijanskega. V petek zvečer se truplo prepelje iz Areo na Dunaj.

Pariz 5. „Figaro“ objavlja zaključek izpovedi Rogeta, ki pravi, da le Dreyfus je mogel biti provzročitelj seznama pisem. Tudi ko bi Esterhazy sam trdil o sebi, da ga je on pisal, Roget ne bi tega verjel.

Rim 5. Danes se je otvoril tu mednarodni novinarski shod. Na otvorjenju so bili navzoči tudi kralj in kraljica ter prestolonasledniška dvojica. Shod je pozdravil rimski sindaco, knez Ruspoli. Potem je govoril predsednik shoda, Singer. Kralj in kraljica sta se razgovarjala z mnogimi udeleženci shoda.

Washington 5. General Otis javlja, da je v proglasu do Filipincev naznanil, kako politiko da namerjajo Združene države nasproti njim. Proglas izjavlja, da se nad vsem arhipelom izvede nadvladje Združenih držav, ter povdarja, da bo moral nositi odgovornost oni, ki bi se hotel zoperstavljati temu. Dovolj da se najrazsežnejša svoboda samouprave. Državljanstva prava Filipincev se bodo spoštovala in zajamčena bode verska svoboda. Čast in pravica da prepovedujeta, da bi se ljudstvo Filipincev izkoriščalo kakor predmet za izmозgovanje.

Dunajska borza dne 5. aprila.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju . . .	100.90	100.80
„ „ v srebru . . .	100.70	100.60
Avstrijska renta v zlatu . . .	120.20	120.15
„ „ v kronah 4% . . .	100.75	100.70
Kreditne akcije . . .	369.60	368.75
London 10 Lsr.	120.50	120.50
20 mark	11.79	11.79
Napoleoni	9.56	9.56
100 italijanskih lir	44.30	44.30

Trgovinske vesti.

Budimpešta 5. Pšenica za mare gold. — do —. Pšenica za april gl. 8.91 do 8.93 Pšenica za oktober gold. 8.18 do 8.19. Rž za oktober gl. — do —. Rž za april gl. 7.45 do 7.47. Koruza za oktober. gl. — do —. Koruza za oktober gl. — do —. Oves za april gl. 5.68 do 5.70. Oves za oktober gl. — do —. Koruza gl. 4.60 do 4.70.

Pšenica: ponudbe dobre povpraševanja zmerne. Prodaja 15.000 met. st. Vreme: jasno.

Hamburg 5. Trg za kavo. Santos good average za maj 28.75 za september 29.75, za december 30.25, za maj 30.75.

Havre 5. Kava Santos good average za april 50 k. frankov 34.50 za avgust 50 k. frankov 35.25

Praga 5. Surovi sladkor I. izdelek, 88% Reudement franco Aussig. Mirno. Promptno gold. 13.30 do —. Maj gl. 13.35. Oktober-dec. gl. 12.52 Denar.

Velika hiša

v **Motovunu** zraven slovečih škocjanskih jam, 3 ure od Trsta in 1/2 ure hoda od železnične postaje Divača, ob živahni prometni cesti Reka-Trst, z dvema kuhinjama, z dvema obširnimi podzemeljskimi kletmi, s 14 krasnimi sobami s posebnimi uhoti, kakor nalašč prirejenimi za mnogobrojne letovišnike, ki vsako leto prihajajo v ta divno-romantični kraj, z obširnim na visoko obzidanim in senčnatim dvoriščem, z velikim vodnjakom z izvrstno vodo, z velikimi hlevi za konje in govedo, z obširnimi napravami za seno ter druge poljske pridelke, s prostornimi lopami, s krasnim s sadjem in trtami zasejenim vrtom in z lepim parkom je vsled nastalih družinskih razmer pod ugodnimi pogoji takoj

na prodaj

Proda se tudi na večletne obroke. — Hiša, kakor vsa ostala obširna poslopja, so kakor nalašč prikladna za gostilničarstvo in štacunarsko obrt.

Vsled njene lege na tako živahni prometni cesti, je posebno pripravna za kupčijo z domačimi pridelki in vsakovrstnim blagom na drobno in debelo; krčma bi pa imela razum navadnega posla z domačim ljudstvom in z vozniki, obilo posla z nebrojnimi obiskovalci škocjanskih jam.

Vse pohištvo z vrtom in parkom vred, dalo bi se tudi v najem po dogovoru.

Natančnejša pojasnila pri lastniku Aleksandru Mahorčiču v Matavuna, posta Divača.

Službo

blagajničarke v kaki narodni tverki išče gospodičina z dobro znane slovenske družine, zmožna slovenskega, nemškega in italijanskega jezika. Ponudbe sprejema pod šifro „Meri“ naše upravnistvo.

Meblovana

št. 1, II. nadr.

soba z 2 oknomi na ulico se takoj odda pri slovenski družini Poljšak v ulici Donata

Cvet proti trganju.

(Liniment caspici).

Preiskušano mazilo — odpravlja bolečine pri kostibolu, ganju in revmatizmu. — Ena steklenica z navodilom 50 nv Razpošilja z obratno pošto najmanj dve steklenici

„Deželna lekarna pri Mariji Pomagaj“
Ph. Mr. M. Leusteka v Ljubljani.

Kolesar, a ne prodajalec naj sodi o kolesu

Kdor želi omisliti si v resnici

kolo najboljše vrste
od sloveče avstrijske znamke

„Styria“ in „Styria“ original

— naj se obrne do —

L. Colobig v Trstu,

Via del Torrente šte. 10.

Jedini in glavni zastopnik za:
Trst, Primorsko in Dalmacijo.

ZALOGA POHIŠTVA IN OGLEDAL

Rafaela Italia

TRST — Via Malcanton št. 1 — TRST

Zaloga pohištva za jedilnice, spalnice in sprejemnice, žimle in peresnice, ogledal in železnih blaga, po cenah, da se ni bati konkurence.

Mladenica

primerno izobraženega z dobrimi spričevali veččega slovenskemu, italijanskemu jeziku, sprejemem v svojo prodajalnico, pekarijo in sladčičami, **Piazzetta S. Giacomo št. 3. v mestu.**

Henrik Stibel.

FILIJALKA BANKE UNION V TRSTU

e peča z vsemi bančnimi in menjalnimi posli, kakor:

a) Vsprejema uplačila na tekoči račun ter jim obrestuje:

Vrednostne papirje:

po 2% $\frac{0}{100}$ proti 5 dnevni odpovedi	
„ 2 1/2% $\frac{25}{100}$ „ 12 „	
„ 3% $\frac{30}{100}$ „ 4 mesečni „	
„ 3 1/2% $\frac{35}{100}$ „ 8 „	
„ 3 3/4% $\frac{375}{100}$ „ 1 letni „	

Napoleone:

po 2% $\frac{0}{100}$ proti 20 dnevni odpovedi	
„ 2 1/2% $\frac{25}{100}$ „ 40 „	
„ 2 3/4% $\frac{275}{100}$ „ 3 mesečni „	
„ 3% $\frac{30}{100}$ „ 6 „	

Tako obrestovanje pisem o uplačilih velja od 25. oziroma 2. avgusta naprej.

b) Za giro-conto daje 2 3/4% do vsakega zneska; izplačuje se do 20.000 gl. a cheque; za večje zneske treba avizo pred opoldansko borzo. Potrdila se dajajo v posebni uložni knjižici.

c) Zračuna se za vsako uplačilo obresti od dne uplačila in naj se je to zgodilo katero si bodi uradnih ur.

Sprejema za svoje conto-correntiste, inkase in račune na tukajšnjem trgu, menjice za Trst, Dunaj, Budimpešto in v drugih glavnih mestih; jim izdaja nakaznice za ta mesta ter jim shranjuje vrednostne papirje brezplačno.

d) Izdaja vrednice reapielske banke, plačljive pri vseh svojih zastopnikih.

e) Kupuje in prodaja vsakovrstne vrednostne papirje ter iztirjava nakaznice, menjice in kupone proti primerni proviziji.

Nova centralna čevljarnica v Trstu.

Via Malcanton št. 2.

Bogat izbor čevljev

za gospode, gospe in otroke.

Delo solidno, trpežno in po mogočih konkurenčnih cenah.

M. Aite

Razprodaja vse
(prej Aite & Zadnik) blago v zalogi po
Via Nuova ogel ulice S. Lazzaro. znižanih cenah.

„AGRICOL“

Patent T. 49/1008.

Privilegovano mehko kalijsko milo
za uničevanje mršesov

raztopljivo v mrzli vodi, v raznih krajih Trentina, Istre, Goriške in pri tuk. poljedelski družbi izkušeno kot uspešno sredstvo z zatiranje vsek parasi-karnih in kriptogamičnih bolezni in žuželk v obče ki okužujejo trte, sadna drevesa in zelenjad.

Navodilo, kako rabiti „Agricola“, na željo poštine prosto.

Milarnica

F. Fenderl i dr. v Trstu.

Zastop in zaloga na Goriškem pri gosp. Frideriku Primas-u v Gorici, Veliki trg 16, na dvorišču.

Pomladansko zdravljenje.

ZDRAVLJENJE KRVI

Čaj „Tisočerni cvet“ (Millefiori).

Čisti kri ter je izvrstno sredstvo proti onim slučajem, če peče v želodcu, kakor proti slabemu prebavljanju in hemoroidam. — Jeden omot za ozdravljenje stane 50 nvč. ter se dobiva v odlikovani lekarni PRAXMARER „Al due Mori“ v TRSTU, veliki trg.

Tudi za 50 nvč. v markah dopolnje se franko.

„Hotel Nazionale“

v Trstu, Via Vienna št. 4

nahaja se v bližini kolodvora južne železnice pristanišč, poštne in brzojavnega urada ter je popolnoma obnovljen. Sobe elegantne vse v I. nadstr.

Gena od 60 novč. naprej.

V pritličju nahaja se tudi „Restaurant Nazionale“ elegantno opremljen, preskrbljen vedno in ob vsakej uri z gorkimi in mrzlimi jedili. Toči se: fino plzensko pivo in Culmbach-ovo črno pivo, najboljše dalmatinsko „Apolo d Lissa“ in istrsko vino ter razna vina v boteljkah, vse po zmernih cenah.

Lastnik je slovan-dalmatinec. Govori se slovenski in hrvatski.

Naslanja se na geslo: „Svoji k svojim“ priporoča se slavnemu občinstvu slovenskemu in hrvatskemu za obilen obisk

Josip Serdarović,

lastnik.

Angeljska-juha

tovarne Leobersdorf za konzerve,
olupljen grah in ječmen,

najboljše in najceneje živilo, po uradni analizi 86 1/2% redilnih snovi, izredno okusna in hitro pripravljena jed. Na željo prospekte in poskušnje zastoni.

Važno za javne zavode in konsumna društva. Ugodni pogoji za prekupee. Naročila na

Bureau, Dunaj 11/1, Taborstrasse 25.